

4 Μαρτίου 1152

Ο Φρειδερίκος Μπαρμπαρόσα

Η γερμανική δυναστεία των Σουήβων Χοενστάουφεν ξεκίνησε με τον δούκα της Βαυαρίας, Κονράδο Γ' (1138 – 1152). Στα 1147, κίνησε για τους Άγιους Τόπους, στα πλαίσια της Β' Σταυροφορίας. Απέτυχε. Πέθανε στα 1152. Στις 4 Μαρτίου 1152, οι εκλέκτορες έδωσαν το στέμμα στον ανιψιό του, Φρειδερίκο, ένα 30χρονο χλωμό κοντούλη με κίτρινα μαλλιά που τον θεώρησαν του χεριού τους. Είχε ένα κόκκινο γένη και γι' αυτό οι Ιταλοί τον βάφτισαν Barba Rossa (Κοκκινογένη). Έμελλε να μείνει γνωστός ως Φρειδερίκος Α' Μπαρμπαρόσα (Βαρβαρόσας, για τους Βυζαντινούς).

Πρώτη του δουλειά ήταν να επιβάλει «τον νόμο και την τάξη». Ο νόμος του άγγιζε τα όρια της βαρβαρότητας. Το έγκλημα πατάχθηκε. Το ίδιο και η ανάμεσα στους φεουδάρχες αντιπαλότητα. Στα 1155, αισθάνθηκε αρκετά ισχυρός ώστε να ζητήσει από τον πάπα να τον στέψει αυτοκράτορα. Ο ποντίφικας δέχτηκε. Ο Φρειδερίκος κίνησε για τη Ρώμη. Ο πάπας (Αδριανός Δ') βγήκε να τον υποδεχτεί. Το πρωτόκολλο επέβαλε ο βασιλιάς να πεζέψει και να κρατήσει το χαλινάρι και τον αναβολέα του αλόγου του πάπα, βοηθώντας τον να αφιππεύσει. Ναι μεν πέζεψε ο Φρειδερίκος αλλά ξέχασε να πιάσει το χαλινάρι και να κρατήσει σταθερό τον αναβολέα. Ο πάπας αφιππευσε μόνος του αλλά το ξέκοψε στον μονάρχη ότι δεν πρόκειται να τον χρίσει αυτοκράτορα.

Ξεκίνησαν διήμερες εντατικές διαπραγματεύσεις. Μπροστά στο αυτοκρατορικό σκήπτρο, ο Φρειδερίκος έβαλε νερό στο κρασί του. Ο πάπας έφυγε και ξαναγύρισε αγέρωχος πάνω στο αλόγο του. Ο Φρειδερίκος έπιασε το χαλινάρι, στρέωσε και τον αναβολέα και η παρεξήγηση θεωρήθηκε λήξασα.

Στις 18 Ιουνίου του 1155, ο πάπας Αδριανός Δ' έστεψε τον Φρειδερίκο Α' αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Με βάση τα κληρονομικά, ο τίτλος του αυτοκράτορα πήγαινε πακέτο με τον τίτλο του βασιλιά της Λομβαρδίας. Ο Φρειδερίκος έστειλε εκεί τους

διοικητές του. Οι κάτοικοι ξεσηκώθηκαν. Ο πάπας τους βοήθησε, θέλοντας τα γερμανικά σύνορα όσο πιο μακριά από τη Ρώμη γινόταν. Τελικά (1183), Φρειδερίκος και πάπας τα βρήκαν. Όμως, όλη αυτή η μακρόχρονη ιστορία του απέδωσε την de facto αναγνώριση του δικαιώματος να διορίζει τους επισκόπους στα αυτοκρατορικά εδάφη. Και του πρόσφερε τη λατρεία του κλήρου που έβλεπε στο πρόσωπό του τον σθεναρό αντίπαλο της παπικής εξουσίας, η οποία είχε αρχίσει να βαραίνει στις πλάτες του. Η ευδαιμονία κράτησε επτά χρόνια. Στα 1190, ο περίπου 65χρονος αυτοκράτορας θέλησε να μετάσχει στην Γ' Σταυροφορία μαζί με τον Ριχάρδο Α' τον Λεοντόκαρδο της Αγγλίας και τον Φίλιππο Β' της Γαλλίας. Μπήκε επικεφαλής στρατού 100.000 ανδρών και κίνησε να πάρει την Ιερουσαλήμ. Στην Ταρσό της Κιλικίας, πνίγηκε προσπαθώντας να διαβεί ένα χείμαρρο.

Στη Γερμανία, με τίποτε δεν ήθελαν να πιστέψουν ότι τον έχασαν. Ένας θρύλος γεννήθηκε: Ο αυτοκράτοράς τους απλά κοιμόταν σ' ένα βουνό της Θουριγγίας. Κάποιοι μάλιστα ορκίζονταν ότι είδαν το κόκκινο γένι να εξέρχεται κάτω από το μάρμαρο «του δήθεν τάφου του». Σίγουρα θα ξυπνούσε κάποια στιγμή και θα οδηγούσε την Γερμανία στο δοξασμένο πεπρωμένο της. Ο θρύλος επέζησε επτά αιώνες. Ο σιδερένιος καγκελάριος, Ότο Βίσμαρκ, που κατατρόπωσε τους Γάλλους κι έφερε τον κάιζερ να στεφθεί αυτοκράτορας στις Βερσαλλίες στα 1871, δεν μπορούσε παρά να είναι ο Φρειδερίκος Μπαρμπαρόσα που είχε ξυπνήσει από τον αιώνιο ύπνο του.

1193: Πεθαίνει ο σουλτάνος της Συρίας και της Αιγύπτου, Σαλαντίν. Είχε νικήσει πολλές φορές τους σταυροφόρους, από τους οποίους αφαίρεσε την Ιερουσαλήμ (1187). Το 1192 υπέγραψε ειρήνη με τον Ριχάρδο τον Λεοντόκαρδο της Αγγλίας. Είχε γεννηθεί το 1138.

1461: Στον πόλεμο των δύο ρόδων, ο Εδουάρδος της Υόρκης καταλαμβάνει τον θρόνο της Αγγλίας ως Εδουάρδος Δ'.

1791: Το Βέρμοντ εντάσσεται στις ΗΠΑ ως η 14η πολιτεία τους.

1801: Ο Τόμας Τζέφερσον (1743 - 1826) εκλέγεται πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών. Στις 4 Ιουλίου 1776, ήταν ο αντιπρόσωπος της Βιρτζίνια που διάβασε το κείμενο της διακήρυξης της Ανεξαρτησίας. Η ημέρα εκείνη ανακηρύχθηκε εθνική εορτή των Αμερικανών.

1849: Μετά από αιώνες αντισημιτισμού, οι Εβραίοι της Αυστρίας αποκτούν ισοτιμία με τους άλλους πολίτες της αυτοκρατορίας.

1937 Με τη λειτουργία του ΙΚΑ, αρχίζει στην Ελλάδα η εφαρμογή του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης.

1964: Μετά την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από τα πολιτειακά όργανα, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών αποφασίζει να ορίσει μεσολαβητή και να στείλει ειρηνευτική δύναμη στην Κύπρο.

1977: Πάνω από 1570 άτομα σκοτώνονται στην Ρουμανία, όταν εκδηλώνεται σεισμός 7,2 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ. Οι άστεγοι έφτασαν τους 35.000.

2012: Με περίπου 64% των ψήφων, ο Βλαντιμίρ Πούτιν επιστρέφει για τρίτη προεδρική θητεία στο Κρεμλίνο. Ο κυριότερος αντίπαλός του, κομμουνιστής Γκενάντι Ζιουγκάνοφ έλαβε το 17,18% των ψήφων. Ο Πούτιν ήταν πρόεδρος της Ρωσίας και από το 2000 μέχρι το 2008, οπότε μετακινήθηκε στην πρωθυπουργία της χώρας.

2013: Ο πρώην υπουργός Εθνικής Αμυνας (επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ) Άκης Τσοχατζόπουλος καταδικάζεται σε φυλάκιση οκτώ χρόνων, δήμευση του νεοκλασικού ακινήτου του επί της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου και πρόστιμο 520.000 ευρώ, για ψεύτικη δήλωση «πόθεν έσχες» των ετών 2006 - 2009.

2018: Άνοδο των λαϊκιστών επιφύλαξαν οι εκλογές για την ανάδειξη νέου κοινοβουλίου στην Ιταλία: Η συμμαχία δεξιάς - ακροδεξιάς έλαβε 36,98% (117 έδρες η Λέγκα του Βορρά, 102 το Φόρτσα Ιτάλια του Μπερλουσκόνι, 28 το Αδέφια της Ιταλίας). Το κόμμα των 5 αστέρων του Πέπε Γκριλο έλαβε το 30,92% των ψήφων (235 έδρες), το Δημοκρατικό κόμμα του Ματέο Ρέντσι 24,40% (107 έδρες) και το αριστερό «Ελεύθεροι» 3,55% (55 έδρες). Οι αναλυτές προβλέπουν παράταση της ακυβερνησίας.

2023: Με απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου, ο επί ΣΥΡΙΖΑ υπουργός Δικαιοσύνης Δημήτρης Παπαγγελόπουλος κρίνεται ένοχος παράβασης καθήκοντος για τους χειρισμούς του στην υπόθεση NOVARTIS. Καταδικάστηκε σε πρόστιμο 10.000 ευρώ. Η συγκατηγορούμενή του εισαγγελέας Ελένη Τουλουπάκη, ομόφωνα, αθώθηκε.

Η 4^η Μαρτίου στον πολιτισμό

4 Μαρτίου 1917

Φερδινάνδος φον Ζέπελιν

Ο κόμης Φερδινάνδος φον Ζέπελιν γεννήθηκε το 1838 κι ακολούθησε το στρατιωτικό επάγγελμα, φτάνοντας ως το βαθμό του στρατηγού. Ενδιαφερόταν για τα αερόστατα και παρακολουθούσε από κοντά την τελειοποίησή τους. Κάποια στιγμή, σκέφτηκε πως το πρόβλημά τους οφειλόταν στο σφαιρικό σχήμα που επέτρεπε στον άνεμο να τα παρασύρει.

Κατασκεύασε ένα μακρόστενο αερόπλοιο με πηδάλιο και με στερεό περίβλημα, μέσα στο οποίο τοποθέτησε ασκούς γεμάτους ελαφρό αέριο που να του επιτρέπουν να ανυψώνεται. Δημιουργήθηκε έτσι το «ζέπελιν», όπως ονομάστηκε. Το πρώτο τέτοιο αερόπλοιο δοκιμάστηκε στα 1900. Ανυψώθηκε εύκολα, κινήθηκε στον αέρα προς τη διεύθυνση που επέλεξε ο πιλότος του και, ύστερα από είκοσι λεπτά πλοήγησης, άρχισε τη διαδικασία προσγειώσης. Κάτι όμως, δεν πήγε καλά και το πρώτο ζέπελιν τσακίστηκε στο έδαφος. Ο

κόμης βάλθηκε να τελειοποιήσει το δημιούργημά του. Οι συνεχείς βελτιώσεις επέτρεψαν να αρχίσει κανονικές πτήσεις, από το 1906. Κατασκευάστηκαν πολλά ζέπελιν, όλα γεμάτα υδρογόνο, που δρομολογήθηκαν σε αερομεταφορές ανθρώπων και εμπορευμάτων.

Με την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου, τα ζέπελιν χρησιμοποιήθηκαν ως αναγνωριστικά και βομβαρδιστικά. Με αυτά, οι Γερμανοί βομβάρδισαν πόλεις της Γαλλίας και της Αγγλίας. Οι αντίπαλοί τους τα χρησιμοποίησαν προς το τέλος του πολέμου.

Στις 4 Μαρτίου 1917, ο φον Ζέπελιν πέθανε σε ηλικία 79 χρόνων. Τα ζέπελιν συνέχισαν να τελειοποιούνται, να αποκτούν τεράστιες διαστάσεις και πανίσχυρες μηχανές, ώστε να μπορούν να διανύουν μεγάλες αποστάσεις, μεταφέροντας ως και εκατό επιβάτες καθένα και πετώντας σε ύψος 150 με 200 μέτρα πάνω από τη γη. Στα 1928, το «Γκραφ Ζέπελιν» πέρασε πάνω από τον Ατλαντικό, καλύπτοντας την απόσταση σε 72 ώρες, χωρίς σταθμό και μεταφέροντας εμπορεύματα.

1678: Γεννιέται ο Αντόνιο Βιβάλντι, Ιταλός συνθέτης, γνωστός από τις «Τέσσερις Εποχές» του και πάνω από 230 κονσέρτα για βιολί και 120 για άλλα όργανα. Πέθανε στις 28 Ιουλίου 1741.

1832: Πεθαίνει ο Ιωάννης Φραγκίσκος Σαμπολιόν, χάρη στις μελέτες του οποίου η ανθρωπότητα μπόρεσε να διαβάσει τα ιερογλυφικά της αρχαίας αιγυπτιακής γραφής. Είχε γεννηθεί στις 23 Δεκεμβρίου 1790.

1877: Ο Τσαϊκόφσκι ανεβάζει στο θέατρο Μπολσόι της Μόσχας το περίφημο μπαλέτο «Η

Λίμνη των Κύκνων».

1975: Στα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ, απονέμεται στον Τσάρλι Τσάπλιν ο τίτλος τιμής του ιππότη.

2004: Φωτιά καταστρέφει την Μονή Χιλανδαρίου στο Άγιο Όρος. Είχε κτιστεί το 1118.

2008: Στα 61 της, πεθαίνει η ηθοποιός Έλενα Ναθαναήλ.